

Huvudman

Haparanda Montessoriförening
Org.nr. 897600-4997

Beslut

Datum 2026-06-15

Dnr SI 2025:6243

Sida 1 (30)

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola Montessoriskolan Droppen i Haparanda kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 27 november 2025

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Haparanda Montessoriförening att senast **fredag den 30 oktober 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utvärdering av åtgärdsprogram, undervisningstid och undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap, dokumentation av betyg, undervisningen i ämnet slöjd på lågstadiet och studiehandledning på modersmålet. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Haparanda Montessoriförening inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Haparanda Montessoriförening ska vidta följande åtgärder

Utvärdering av åtgärdsprogram

1. Se till att beslutade åtgärdsprogram utvärderas vid den tidpunkt som angivits i åtgärdsprogrammet. Efter att ett åtgärdsprogram har utvärderats ska rektorn, eller den rektorn delegerat till, fatta beslut om nytt åtgärdsprogram om eleven fortsatt är i behov av särskilt stöd eller beslut om att avsluta åtgärdsprogrammet om stödbehovet har upphört. Inkom med de åtgärdsprogram som har utvärderats under perioden den 15 juni–23 oktober 2026, tillhörande skriftliga utvärderingar samt nya åtgärdsprogram eller beslut om att avsluta åtgärdsprogram. (3 kap. 9 § skollagen)

Undervisningstid i ämnet hem- och konsumentkunskap

2. Se till att eleverna får den garanterade undervisningstiden i ämnet hem- och konsumentkunskap om inte avvikelser är beslutade genom beslut om anpassad studiegång. Huvudmannens redovisning ska omfatta en redogörelse för vilken schemalagd undervisningstid de elever som går i årskurs 3 till årskurs 6 under läsåret 2026/27 kommer få i ämnet hem- och konsumentkunskap under läsåret. (10 kap. 4–5 §§ skollagen samt 9 kap. 3 § och bilaga 1 skolförordningen [2011:185])

Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap

3. Se till att undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap följer och omfattar alla delar av ämnets syfte och kursplanens centrala innehåll för grundskolans årskurs 1–6. I detta ingår att undervisningen ska innefatta återkommande praktiska moment där eleverna får tillaga måltider genom enkla metoder för matlagning, däribland bakning. Inkom med lärares översiktliga planeringar som beskriver vilket centralt innehåll som behandlas i undervisningen i hem- och konsumentkunskap för årskurserna 1–6 under läsåret 2026/27. (10 kap. 8 § skollagen, förordning [SKOLFS 2010:37] om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, nedan Lgr 22, avsnitt 2.2. Kunskaper, 2.8. Rektorns ansvar och 5. Kursplan Hem- och konsumentkunskap)

Dokumentation av betyg

4. Se till att beslut om betyg dokumenteras i en betygs katalog i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att den eller de lärare som har beslutat om ett betyg ska datera uppgiften om betyg i betygs katalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. I de fall den undervisande läraren inte är legitimerad och har beslutat om betyget tillsammans med en legitimerad lärare ska båda dessa lärare signera uppgiften om betyg i betygs katalogen. (6 kap. 10 § skolförordningen samt 7 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog [2011:123])

Undervisningen i ämnet slöjd på lågstadiet

5. Se till att undervisningen i ämnet slöjd på lågstadiet omfattar det centrala innehållet som framgår av läroplanen för grundskolans årskurs 1–3. I detta ingår att säkerställa att eleverna när de behandlar slöjdens material, verktyg och hantverkstekniker, vid sidan av textil och trä också får arbeta med metall. Inkom med lärares översiktliga planeringar som beskriver vilket centralt

innehåll som ska behandlas i undervisningen i årskurserna 1–3 under läsåret 2026/27. (10 kap. 8 § skollagen, 9 kap. 1 § skolförordningen och bilagan till förordningen [2010:37] om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 22, 5. Kursplan Slöjd)

6. Se till att skolenheten har tillgång till de lokaler och de lärverktyg i form av utrustning och material som behövs för undervisning enligt punkten 5. Inkom med en redogörelse för tillgången till lokaler och lärverktyg och hur de möjliggör undervisningen enligt punkten 5. (2 kap. 35 § skollagen och Lgr 22, 5. Kursplan Slöjd)

Studiehandledning på modersmål

7. Se till att de elever som bedöms vara i behov av studiehandledning på modersmålet ges sådant stöd. Av huvudmannens redovisning ska framgå en sammanställning över behovet av studiehandledning på modersmål vid skolenheten. Sammanställningen ska visa i vilka språk det finns behov av studiehandledning på modersmålet, hur många elever som har behovet i respektive språk samt hur behovet tillgodoses. (5 kap. 4 § skolförordningen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser gå om en årskurs, undervisning av legitimerade och behöriga lärare, extra studietid, lämna uppgift om frånvaro till elevens hemkommun och anmäla uppgifter om kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:6243) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen inledde hösten 2025 en tillsyn av den fristående grundskolan Montessoriskolan Droppen belägen i Haparanda kommun med huvudman Haparanda Montessoriförening.

I beslut den 27 november 2025 förelades huvudmannen att vid vite vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd, gå om en årskurs,

undervisning av behöriga och legitimerade lärare, undervisningstid samt betygssättning och dokumentation av betyg. Skolinspektionen bedömde att bristerna utgjorde ett allvarligt missförhållande. Vidare konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister när det gäller undervisningen i ämnet slöjd, extra studietid, studiehandledning på modersmål, lämna uppgift om frånvaro till elevens hemkommun samt anmäla uppgifter om kränkande behandling. Skolinspektionen förelade huvudmannen att vidta åtgärder inom dessa områden.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Haparanda Montessoriförening har följt föreläggandet vid vite och föreläggandet från den 27 november 2025 och om påtalade brister har avhjälpats.

Haparanda Montessoriförening har den 31 mars 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder. Skolinspektionen har genomfört ett besök på Montessoriskolan Droppen den 20–21 april 2026. Då genomfördes intervjuer med elever, lärare, studiehandledare, resursperson och specialpedagog. Den 29 april och den 5 maj 2026 genomfördes digitala intervjuer med rektorn och representanter för huvudmannen (styrelsens ordförande och en styrelseledamot). Haparanda Montessoriförening har under april 2026 inkommit med begärda kompletteringar. Som en del av tillsynen har även annan dokumentation granskats, bland annat dokumentation som inkommit från Haparanda Stad.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet och har den 2 juni 2026 inkommit med ett yttrande.

Skolinspektionen har i beslut den 27 maj 2025 (dnr 2024:9199) förelagt Haparanda Montessoriförening att senast den 4 maj 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande huvudmannens ekonomiska förutsättningar. Frågan om huvudmannen har följt föreläggandet och om påtalade brister avseende ekonomiska förutsättningar har avhjälpats behandlas i ärende med dnr 2024:9199.

Frågan om utdömande av vitesbeloppet i Skolinspektionens beslut den 27 november 2025 kommer att behandlas separat.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av

skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Starta utredning om särskilt stöd

Skolinspektionen förelade i beslut den 27 november 2025 huvudmannen att se till att det för varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn eller den rektorn har delegerat uppgiften till, ska rektorn se till att starta en utredning om särskilt stöd. Rektorn skulle dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 27 november 2025 till den 25 mars 2026 samt vilket datum som utredning har startat för respektive elev.

Av huvudmannens redovisning den 31 mars 2026 framgår att nya rutiner införts vad gäller utredningar om särskilt stöd. I detta arbete har skolan tagit hjälp av ett externt företag. Huvudmannen har till sin redovisning bifogat sex åtgärdsprogram som är upprättade mellan den 3 oktober och den 11 november 2025. Rektorn har även i oktober 2025 beslutat att inte upprätta åtgärdsprogram för två elever. I redovisningen finns inga uppgifter om att det inkommit anmälningar eller startats utredningar om särskilt stöd under perioden den 27 november 2025 till den 25 mars 2026.

I Skolinspektionens beslut från den 27 november 2025 framgick att en elev i årskurs 2 och en elev i förskoleklass anmäldes för behov av utredning om särskilt stöd i oktober 2024 respektive februari 2025 men att utredning om särskilt stöd ännu inte hade startats. Enligt huvudmannens redovisning har det för eleven i årskurs 2 nu genomförts en utredning om särskilt stöd och utarbetats åtgärdsprogram. För eleven i förskoleklassen har det enligt huvudmannens redovisning inte fattats beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Den 20 april 2026 uppger lärare att eleven i förskoleklass inte har åtgärdsprogram men att det har diskuterats om det kan vara aktuellt framöver. Skolans specialpedagog uppger dagen efter att en utredning om elevens behov av särskilt stöd håller på att genomföras men att utredningen inte är klar. Rektorn uppger i intervju den 29 april 2026 att en utredning om särskilt stöd startades den 3 februari 2026 och blev klar den 27 april 2026.

I yttrande från huvudmannen den 2 juni 2026 framgår att åtgärdsprogram för eleven i förskoleklass upprättades den 3 maj 2026.

Utvärdering av åtgärdsprogram

De sex åtgärdsprogrammen som inkom i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 31 mars 2026 innehåller bland annat en beskrivning av det särskilda stöd eleven ska ges, datum då åtgärdsprogrammet har beslutats, rektorns signatur som beslutsfattare och datum för när åtgärdsprogrammet ska utvärderas. Fem av eleverna går kvar på skolan och i deras åtgärdsprogram anges att dessa ska utvärderas den 17 respektive den 18 november 2025.

Vid Skolinspektionens besök på skolan den 21 april 2026 fick Skolinspektionen del av samtliga 13 pågående åtgärdsprogram. Fem av dessa elever är samma elever som huvudmannen i sin redovisning tidigare bifogat åtgärdsprogram för. Åtgärdsprogrammen för de fem eleverna finns i två versioner.

De 13 åtgärdsprogrammen som inkom vid skolbesöket den 21 april 2026 innehåller en beskrivning av det särskilda stöd som eleven ska ges. Det framgår inte datum då åtgärdsprogrammet har beslutats och det saknas beslutsfattarens signatur. I 12 av de 13 åtgärdsprogrammen anges att de ska utvärderas i samband med vårterminens utvecklingssamtal eller i samband med utvecklingssamtalet vid vårterminen slut. I dessa 12 åtgärdsprogram finns det anteckningar från minst två uppföljningar. Anteckningarna är daterade och för samtliga 12 elever har uppföljningar skett både under höstterminen 2025 och vårterminen 2026.

För fyra av de fem åtgärdsprogrammen som inkom i redovisningen och som skulle ha utvärderats den 17 respektive den 18 november 2025 anges det i den nya versionen av åtgärdsprogram som inkom den 21 april 2026 att det gjordes en uppföljning den 17 november 2025. I anteckningarna från uppföljningen framgår att de särskilda stödåtgärderna i flera fall har ändrats.

Specialpedagogen uppger att de gör uppföljningar av elevernas åtgärdsprogram under läsåret. Ifall en uppföljning av ett åtgärdsprogram visar att åtgärderna behöver justeras ändras det i åtgärdsprogrammet under rubriken "planerade åtgärder". Generellt är det specialpedagogen och klassläraren som gör uppföljningarna. Rektorn fattar inte nytt beslut om åtgärdsprogram ifall åtgärder ändras eller justeras vid uppföljningarna, uppger specialpedagogen. Rektorn informeras om de justerade åtgärderna, och rektorn och vårdnadshavare kan också se justeringarna via lärplattformen. I slutet av vårterminen ska en utvärdering av åtgärdsprogrammen ske, uppger specialpedagogen.

Rektorn uppger att hen har deltagit i vissa uppföljningar av åtgärdsprogram för elever som har mer omfattande stödinsatser, omkring sju elever. I övriga fall är det mentorn och specialpedagogen som sköter uppföljningarna, uppger rektorn. Vidare berättar rektorn att det vid uppföljning skrivs in ändringar i det befintliga åtgärdsprogrammet. Det står att en uppföljning skett, vilket datum och vad man kommit fram till. Åtgärdsprogrammet avslutas inte då utan man kan säga att det redigeras, säger rektorn. På frågan om vem som beslutar om ett nytt åtgärdsprogram ifall åtgärdsprogrammet redigeras vid en uppföljning svarar rektorn att det är de som gör uppföljningen, i samråd med vårdnadshavare. Om åtgärdsprogrammet avslutas i slutet av vårterminen beslutar rektorn sedan om att utarbeta ett nytt åtgärdsprogram i början av nästa läsår.

Specialpedagogen och rektorn uppger att rektorn inte har delegerat till någon annan att fatta beslut om åtgärdsprogram.

I yttrande från huvudmannen den 2 juni 2026 uppges att uppföljning av åtgärdsprogram sker 1–2 gånger per termin beroende på behov och omfattning av särskilt stöd för den enskilde eleven. Åtgärdsprogrammen utvärderas i slutet av varje termin. Vid utvärdering i november/december kan insatserna komma att justeras om det behövs inför vårterminen eller så avslutas åtgärderna om det inte längre finns behov av insatser. I slutet av vårterminen utvärderas åtgärdsprogrammen och avslutas i samband med läsårets slut och en ny process inleds sedan i början på höstterminen. Det är rektorn som signerar åtgärdsprogram vid upprättande av sådana.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av

rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Av åtgärdsprogrammet ska framgå hur de åtgärder som avses att vidtas ska följas upp och utvärderas. Med utvärdering avses en systematisk analys och helhetsbedömning av hur åtgärderna fungerat. Åtgärdsprogrammet ska således användas för att bedöma elevens framsteg och fortsatta behov av stöd (prop. 2013/14:160 s. 30).

Beslut om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § skollagen får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd (28 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Starta utredning om särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande vad gäller att se till att det för varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn ska rektorn se till att starta en utredning om särskilt stöd.¹ Utredningen visar att det för de två elever som tidigare anmälts för utredningsbehov nu har genomförts utredningar om särskilt stöd. Några ytterligare anmälningar om behov av utredning om särskilt stöd har inte inkommit till rektorn under redovisningsperioden.

Utvärdering av åtgärdsprogram

Skolinspektionen har i samband med uppföljningen av tidigare beslut identifierat nya brister i skolans arbete med särskilt stöd som avser utvärdering av åtgärdsprogram. Skolinspektionen bedömer att flertalet åtgärdsprogram inte har utvärderats i enlighet med författningarnas krav vid den tidpunkt som angetts i åtgärdsprogrammen. Med utvärdering avses en systematisk analys och helhetsbedömning av hur åtgärderna har fungerat. Utvärderingen av åtgärdsprogrammet görs av skolan vid en inplanerad tidpunkt. Efter en utvärdering ska skolan på nytt ta ställning till elevens stödbehov och rektorn, eller den rektorn delegerat till, ska fatta ett nytt beslut om åtgärdsprogram eller ett beslut att avsluta åtgärdsprogrammet om eleven inte längre bedöms vara i behov av särskilt stöd. Detta ska skiljas från uppföljning av åtgärdsprogram, som är ett mer kontinuerligt arbete med att följa upp hur åtgärderna fungerar i vardagen.

Skolinspektionen konstaterar att flera åtgärdsprogram, vid återkommande tillfällen, har följts upp av specialpedagogen och mentorn. I samband med uppföljningen har det gjorts anteckningar i respektive åtgärdsprogram och i flera fall har de särskilda stödåtgärderna ändrats. I detta arbete har inte

¹ Detta avser p. 1 under rubriken Särskilt stöd, sidan 2, i Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite den 27 november 2025.

rektorn deltagit och rektorn har inte heller fattat beslut om nya åtgärdsprogram trots att stödåtgärderna har ändrats. Av intervjuer framgår att rektorn inte har delegerat beslutanderätten avseende åtgärdsprogram.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att det är en brist att åtgärdsprogrammen inte har utvärderats korrekt vid den tidpunkt som angetts i åtgärdsprogrammen samt att skolan inte beslutar om nya åtgärdsprogram, det vill säga beslut med nya datum och underskrift av beslutsfattare, när beslut om nya eller justerade särskilda stödåtgärder har tagits.

Åtgärdsprogrammet är en skriftlig bekräftelse på att eleven är i behov av särskilt stöd och vilka stödåtgärder som ska sättas in. Det är därför ett viktigt dokument ur ett rättssäkerhets- och likvärdighetsperspektiv. Skolinspektionen vill framhålla att ett nytt åtgärdsprogram alltid ska utarbetas i det fall en elev fortsatt bedöms vara i behov av särskilt stöd efter en utvärdering. Det är rektorn som ska besluta om åtgärdsprogram om inte rektorn delegerat beslutanderätten. Ett beslut om åtgärdsprogram, ett beslut om att avsluta ett åtgärdsprogram, eller om att ändra omfattningen eller utformningen av åtgärderna är möjliga att överklaga för elev och vårdnadshavare.

Undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Timplan

Skolinspektionen förelade i beslut den 27 november 2025 huvudmannen att besluta om en timplan för skolenheten. Huvudmannens beslut om fördelning av undervisningstiden (timplanen) skulle omfatta minst det antal undervisningstimmar i respektive ämne som anges i timplanen för grundskolan. Vidare skulle det av timplanen framgå hur elevernas undervisningstid i låg- och mellanstadiet har fördelats mellan ämnen och årskurser. Skolinspektionens utredning visade att det i skolans timplan hade beslutats om för lite undervisningstid både på lågstadiet och mellanstadiet i flera ämnen, framför allt i svenska/svenska som andraspråk och matematik.

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen har beslutat om en ny timplan för skolan som gäller från och med januari 2026. I den nya timplanen har huvudmannen valt att fördela ut mer undervisningstid i bland annat ämnena svenska/svenska som andraspråk och matematik.

Rektorn och styrelsens ordförande uppger att rektorn presenterade förslaget om ny timplan på ett styrelsemöte och att styrelsen därefter beslutade i enlighet med förslaget.

Huvudmannen har inkommit med den nya timplanen. Av timplanen framgår fördelning av undervisningstid per ämne och årskurs. Den sammanlagda undervisningstiden i skolans nya timplan är 1925 timmar för lågstadiet och 2394 timmar för mellanstadiet att jämföra med den nationella timplanen som anger att eleverna ska ges minst 1882 undervisningstimmar på lågstadiet och minst 2334 undervisningstimmar på mellanstadiet.² Enligt skolans nya timplan har det för samtliga ämnen i lågstadiet respektive mellanstadiet beslutats om minst det antal undervisningstimmar som varje ämne ska ha enligt den nationella timplanen.

Undervisningstid

Skolinspektionen förelade i beslut den 27 november 2025 huvudmannen att se till att eleverna får den garanterade undervisningstiden om inte avvikelser är beslutade genom beslut om anpassad studiegång. Skolinspektionens utredning visade att det i ett antal ämnen hade schemalagts för lite undervisningstid i jämförelse med såväl skolans timplan som med den minsta garanterade undervisningstiden.

Huvudmannen har i tillägg till den nya timplanen inkommit med nya scheman för vårterminen 2026. Skolinspektionen har jämfört schemalagd undervisningstid med skolans timplan och den minsta garanterade undervisningstiden. I ämnet svenska/svenska som andraspråk i lågstadiet har det exempelvis schemalagts 30–35 minuter mer undervisningstid per vecka än vad som framgår av skolans timplan. I övriga ämnen har tid i stort sett schemalagts i enlighet med skolans nya timplan.

Närmare om undervisningstiden i ämnet hem- och konsumentkunskap

I skolans timplaner som gällde läsåren 2023/24, 2024/25 och höstterminen 2025 låg all undervisningstid i ämnet hem- och konsumentkunskap i årskurs 6. I den nya timplanen som gäller från och med vårterminen 2026 har huvudmannen beslutat att lägga hälften av undervisningstiden i hem- och konsumentkunskap i årskurs 3 och den andra hälften i årskurs 6, cirka 21 undervisningstimmar i respektive årskurs, totalt 42 timmar.

Enligt skolans nya timplan är undervisningstiden i hem- och konsumentkunskap i årskurs 3 och 6 jämnt fördelad mellan höstterminen och vårterminen. Rektorn uppger att årskurs 3 inte hade hem- och konsumentkunskap under höstterminen 2025 och att eleverna i årskurs 4 och 5 inte hade hem- och konsumentkunskap när de gick i årskurs 3. Enligt rektorn ska dessa årskurser kompenseras kommande läsår så att eleverna får den undervisningstid de enligt den nya timplanen skulle ha haft i

² I tillägg ska ämnet hem- och konsumentkunskap enligt den nationella timplanen ha 40 undervisningstimmar som kan förläggas under låg- och mellanstadiet eller enbart ett av stadierna.

årskurs 3. Rektorn uppger vidare att eleverna i årskurs 6 heller inte haft hem- och konsumentkunskap när de gick i årskurs 3 och att eleverna inte hinner få mer undervisningstid innevarande termin.

När Skolinspektionen frågar huvudmannens representanter om hur de tänkt att eleverna i nuvarande årskurs 3–6 ska få rätt undervisningstid i hem- och konsumentkunskap, när huvudmannen mitt i läsåret 2025/26 flyttat hälften av undervisningstiden i ämnet från årskurs 6 till årskurs 3, svarar styrelsens ordförande att ”det var bra att få veta” och att ”det får de göra en plan för”.

I hem- och konsumentkunskap ska det i årskurs 3 och årskurs 6 enligt huvudmannens timplan vara 35 minuter undervisningstid per vecka hela läsåret. Enligt tidigare inkomna scheman hade varken årskurs 3 eller årskurs 6 hem- och konsumentkunskap under höstterminen 2025.

Enligt de nya scheman som inkom i samband med huvudmannens redovisning har årskurs 3 schemalagt 35 minuter undervisningstid per vecka under vårterminen 2026. Elever i årskurs 3 och lärare som undervisar i hem- och konsumentkunskap i årskurs 3 uppger i intervju att lektionerna i ämnet har genomförts enligt schemat sedan januari 2026.

Enligt skolans nya scheman har årskurs 6 en lektion om 70 minuter per vecka i hem- och konsumentkunskap under vårterminen 2026. Lektionen ligger i slutet av skoldagen på torsdagar. Elever i årskurs 6 uppger i intervju den 20 april 2026 att de hittills under terminen endast haft två lektioner i hem- och konsumentkunskap. Tidigare under terminen har eleverna i stället fått sluta tidigare på torsdagar.

Läraren som undervisar eleverna i årskurs 6 i hem- och konsumentkunskap uppger att lektionerna började under vårterminen 2026. Med avräkning för sport- och påsklov och där nationellt prov har infallit kan det enligt läraren ha varit fem-sex lektioner i ämnet under läsåret fram till den 21 april 2026. På frågan om vad eleverna kan ha menat med att de endast haft två lektioner i hem- och konsumentkunskap svarar läraren att eleverna har arbetat med teori om ekonomi med mera och att eleverna kanske tänker att de exempelvis ska baka när de har undervisning i ämnet. Att eleverna fått sluta tidigare där de skulle haft hem- och konsumentkunskap säger läraren inte stämmer. Läraren uppger att lektionerna i hem- och konsumentkunskap ska fortgå enligt schemat fram till sommaren och att de inte har planerat något annat upplägg.

Rektorn uppger den 29 april 2026 att eleverna i årskurs 6 började med lektioner i hem- och konsumentkunskap i januari 2026, att några lov dagar gått bort och att rektorn utgår från att de haft en lektion i veckan i 10–13 skolveckor. När Skolinspektionen påpekar att utsagorna om antalet genomförda lektioner i hem- och konsumentkunskap varierar uppger

rektorn att eleverna till en början arbetat med teori och att eleverna kanske tänker på praktiska pass när de säger att de haft två till tre lektioner. Rektorn uppger även att tanken var att de skulle börja lektionerna i januari men att det samtidigt var något som tillstötte så det kanske inte kom i gång. I intervjun uppger rektorn att hem- och konsumentkunskapslektionerna i årskurs 6 ska genomföras enligt schemat fram till sommaren och att eleverna då ska arbeta med matlagning och bakning.

I yttrande från huvudmannen den 2 juni 2026 framgår följande. Årskurs 3–5 kommer nästa läsår att ha extra undervisningstid i hem- och konsumentkunskap utöver det som framgår av timplanen. För att eleverna i nuvarande årskurs 6 ska få igen så mycket som möjligt av den undervisningstiden de gått miste om så har det genomförts två temadagar (halvdagar) i ämnet hem- och konsumentkunskap. Det planeras också för ytterligare en temadag.

Rättslig reglering

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6890 timmar. Den garanterade undervisningstiden är fördelad i en timplan. Av bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) framgår minsta undervisningstid i timmar per stadium och ämne. I lågstadiet är den garanterade undervisningstiden 1882 timmar. I mellanstadiet är den garanterade undervisningstiden 2334 timmar. Huvudmannen får besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden (10 kap. 4–5 §§ skollagen och 9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen).

När det gäller hem- och konsumentkunskap är eleverna i låg- och mellanstadiet garanterade en minsta undervisningstid om 40 timmar för elever som började årskurs 1 höstterminen 2024 eller senare. För elever som började årskurs 1 före höstterminen 2024 ska ämnet ha minst 36 undervisningstimmar totalt under låg- och mellanstadiet. Huvudmannen får besluta att undervisningstiden ska fördelas till både låg- och mellanstadiet eller till enbart ett av stadierna (bilaga 1 till skolförordningen).

I förarbeten anges att en viktig förutsättning för att eleverna ska kunna nå kunskapskraven är att de får de undervisningstimmar som anges i timplanen. Den minsta garanterade undervisningstiden i de olika ämnena har koppling till kursplanerna och de nationella proven. Avsikten med den stadieindelade timplanen är att uppnå en ökad likvärdighet mellan skolor (prop. 2016/17:143, s. 17 och 19).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer inledningsvis att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande vad gäller att besluta om en timplan för

skolenheten.³ Av den nya timplanen som gäller från och med vårterminen 2026 framgår hur elevernas undervisningstid i låg- och mellanstadiet har fördelats mellan ämnen och årskurser. Den nya timplanen omfattar minst det antal undervisningstimmar i respektive ämne som anges i den nationella timplanen för grundskolan.

Skolinspektionen bedömer dock att det finns fortsatta brister när det gäller att se till att eleverna får den garanterade undervisningstiden i samtliga ämnen. Även om huvudmannen numera har beslutat om en korrekt timplan kommer eleverna i ämnet hem- och konsumentkunskap inte att erhålla all beslutad undervisningstid. Huvudmannen har därmed inte fullt ut följt Skolinspektionens föreläggande i denna del.⁴

I övriga ämnen, förutom hem- och konsumentkunskap, där eleverna tidigare erhållit för lite undervisningstid har ytterligare tid beslutats och schemalagts för att kompensera för den undervisningstid som eleverna gått miste om. Vid en jämförelse av skolans timplan och schemalagd undervisningstid vårterminen 2026 i respektive ämne framgår att undervisningstiden är lika med eller högre än den undervisningstid som är beslutad i skolans nya timplan. I exempelvis ämnet svenska/svenska som andraspråk i lågstadiet, där eleverna tidigare fick för lite undervisningstid, har det schemalagts ytterligare 30–35 minuter undervisningstid per vecka.

Skolinspektionen bedömer att eleverna i årskurs 6 inte kommer att få den undervisningstid de har rätt till i ämnet hem- och konsumentkunskap. Enligt den nationella timplanen ska eleverna, som började årskurs 1 före höstterminen 2024, totalt ges 36 undervisningstimmar i hem- och konsumentkunskap under låg- och mellanstadiet. Enligt skolans nya timplan ska undervisningstiden i hem- och konsumentkunskap förläggas i årskurs 3 med 21 timmar och i årskurs 6 med 21 timmar (sammanlagt 42 timmar). Undervisningen ska enligt timplanen ges både höst- och vårtermin. Skolan har dock inte beaktat att eleverna som nu går i årskurs 6 inte hade undervisningstid i ämnet när de gick i årskurs 3. Detsamma gäller för eleverna som nu går i årskurserna 4–5. Eleverna som nu går i årskurs 3 hade inte heller ämnet under höstterminen i årskurs 3. Sammantaget medför detta att eleverna i årskurs 6 inte kommer att få den minsta garanterade undervisningstiden i ämnet. För eleverna som nu går i årskurserna 3–5 har huvudmannen uppgett att eleverna under kommande läsår kommer att kompenseras för den uteblivna undervisningstiden

Skolinspektionen konstaterar vidare att elever, lärare och rektorn lämnar olika uppgifter om hur många lektioner i ämnet hem- och

³ Detta avser p. 6 under rubriken Undervisningstid, sidan 3, i Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite den 27 november 2025.

⁴ Detta avser p. 7 under rubriken Undervisningstid, sidan 3, i Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite den 27 november 2025.

konsumentkunskap som faktiskt har genomförts i årskurs 6 fram till slutet av april 2026 och kommer att genomföras till läsårsslut. Uppgiften om antalet lektioner varierar från åtta lektioner (elevernas utsagor⁵), till 11–12 lektioner (lärarens utsaga) och 15–18 lektioner (rektorns utsaga). Beräknat på elevernas utsagor kommer eleverna att ha fått cirka 26 procent av den undervisningstid de skulle haft i hem- och konsumentkunskap under låg- och mellanstadiet⁶. Görs beräkningen på lärarens utsagor ges eleverna som mest ca 39 procent av undervisningstiden och utifrån rektorns utsaga blir motsvarande siffra som mest cirka 58 procent. Oavsett vilken uppgift beräkningen görs på står det klart att eleverna i årskurs 6 endast kommer att ha fått en mindre del av den garanterade undervisningstiden i ämnet. Detta är en brist. Vad huvudmannen anfört om att eleverna i årskurs 6 har genomfört temadagar i ämnet under senare delen av vårterminen ändrar inte Skolinspektionens bedömning att eleverna har fått för lite undervisningstid i ämnet. När det gäller temadagar vill Skolinspektionen även påtala att ett sådant upplägg medför att eleverna går miste om undervisningstid i andra ämnen som är schemalagda samma dag.

Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att undervisningen i hem- och konsumentkunskap för eleverna i årskurs 3 och årskurs 6 inleddes under vårterminen 2026. Under höstterminen 2025 genomfördes ingen undervisning i ämnet. Eleverna i nuvarande årskurs 6 hade inte undervisning i ämnet när de gick i årskurs 3.

Elever i årskurs 3 uppger att de på lektionerna i hem- och konsumentkunskap under vårterminen 2026 inte bakat eller lagat mat, men att de läst recept om hur man gör regnbågsmuffins. Eleverna berättar vidare att de exempelvis vägt olika material som sand och löv, och mätt upp saker som man använder när man bakar. De har också arbetat med uppgifter där eleverna fått fylla i vad olika köksredskap heter med mera.

Läraren som undervisar i hem- och konsumentkunskap i årskurs 3 uppger att lektionerna har varit i klassrummet. Eleverna har fram tills nu arbetat med ett arbetshäfte med uppgifter, läst recept, pratat om olika tillredningssätt och köksredskap och exempelvis jämfört manuella och elektriska redskap. Eleverna har även arbetat praktiskt med att väga och

⁵ Eleverna uppger att de haft två lektioner fram till den 20 april 2026. Efter detta datum är det kvar sex lektionstillfällen (torsdagar) fram till läsårsslut. Då är Kristi Himmelfärdsdag och skolavslutningsdagen borträknade.

⁶ Beräknat på åtta lektioner om 70 minuter (sammanlagt 9 timmar och 20 minuter) i relation till de 36 timmar som ämnet ska omfatta.

mäta. Läraren uppger att det är fokus på teori eftersom det är svårt att få till praktiska inslag då lektionen är begränsad till 35 minuter i veckan.

Elever i årskurs 6 uppger att de haft teori i klassrummet på de två lektionerna i hem- och konsumentkunskap som varit fram till intervjun med Skolinspektionen den 20 april 2026. Teorilektionerna har handlat om olika mått, och sedan har de läst recept, berättar eleverna. De har inte lagat någon mat eller bakat något. Eleverna berättar vidare att läraren sagt att de senare under terminen ska ha lektionerna i skolmatsalens kök.

Läraren som undervisar i hem- och konsumentkunskap i årskurs 6 uppger att lektionerna fram till den 21 april 2026 har genomförts i klassrummet. På lektionerna har de arbetat med teori om bland annat privatekonomi och att läsa recept, och då kopplat det till att mäta och väga. Eleverna har också arbetat med ett arbetshäfte med frågor om hygien och städning med mera. Det finns ingen utrustning i klassrummet för hem- och konsumentkunskap och när eleverna har arbetat med mått och vikt har läraren hämtat utrustningen som behövdes till klassrummet. Från och med sista veckan i april och fram till sommarlovet kommer lektionerna i hem- och konsumentkunskap att vara i skolmatsalens tillagningskök där det finns all utrustning. Läraren berättar att eleverna då ska få göra varma mackor, baka bröd med jäst och med bakpulver samt koka saftsoppa. Som avslutning är det tänkt att eleverna ska få göra hamburgare av färs. Ett pass där eleverna ska få arbeta med att tvätta och gå igenom tvättsymboler är också inplanerat.

Rektorn uppger den 29 april 2026 att eleverna i årskurs 6 på lektionerna i hem- och konsumentkunskap inledningsvis har arbetat med teori. Det har handlat om tvätt, hygien och ekonomi. Nu har de kommit i gång med bakning också. Rektorn säger att det har varit stökigt i årskurs 6 och att läraren därför har behövt förbereda klassen inför att det praktiska arbetet börjar.

Rektorn berättar att de praktiska lektionerna är i köket vid matsalen. Gruppen kan också delas så att några elever kan vara i köket vid fritidshemmet. Ifall gruppen delas kommer kanske även en annan lärare eller resursperson att vara med eleverna, uppger rektorn.

Styrelsens ordförande säger att hen utgår från att de på skolan har ordnat en lokal för undervisning i hem- och konsumentkunskap. På frågan om det kan stämma att undervisning i ämnet ska genomföras i skolmatsalens restaurangkök uppger ordförande att hen har hört det. Ordförande uppger att skolan tidigare använt lokaler i en kommunal skola men att hyreskostnaden för de lokalerna ökat. Huvudmannen har därför av bland annat kostnadsskäl valt att inte hyra lokaler av kommunen. Skolan har i stället försökt lösa undervisningen i skolans egna lokaler men har inte kommit till någon långsiktig lösning. Styrelsens ordförande uppger att

undervisning i hem- och konsumentkunskap inte kan genomföras i fritidshemmets lokaler.

I yttrande från huvudmannen den 2 juni 2026 anges att det framöver är antalet elever i klassen som styr organiseringen av undervisningen i hem- och konsumentkunskap. Vid större grupper kommer undervisningen att genomföras i kommunala lokaler som är särskilt avsedda för hem- och konsumentkunskap. Vid mindre grupper anser rektorn att skolans egna lokaler har kapacitet för undervisning i ämnet.

Rättslig reglering

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § skollagen).

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga, successivt får fler och större självständiga uppgifter och ett ökat eget ansvar (Lgr 22, avsnitt 2.2 Kunskaper).

För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (2 kap. 35 § skollagen).

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar bland annat för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål (Lgr 22, avsnitt 2.8, Rektorns ansvar).

För grundskolan gäller en läroplan enligt 1 kap. 11 § första stycket skollagen (se 9 kap. 1 § skolförordningen). Läroplanen finns i bilaga till förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. I läroplanen ingår kursplaner för grundskolans ämnen (jfr 10 kap. 8 § skollagen). Kursplanerna innehåller respektive ämnes syfte och centrala innehåll. Kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier som framgår av Skolverkets föreskrifter (2011:19).

Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om och intresse för arbete, ekonomi och konsumtionsval i hemmet. I en process där tanke, sinnesupplevelse och handling samverkar ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper som rör mat och måltider. Undervisningen ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin initiativförmåga och kreativitet vid matlagning, skapande av måltider och andra uppgifter i hemmet. Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap ska ge eleverna förutsättningar att utveckla förmåga att

planera och tillaga mat och måltider för olika behov och sammanhang samt hantera annat praktiskt arbete som förekommer i ett hem. Det centrala innehållet i hem- och konsumentkunskap för årskurs 1–6 omfattar bland annat matlagning för olika sammanhang. Vidare ingår enkla metoder för matlagning, däribland bakning, att planera, organisera och utvärdera arbetet samt enkla instruktioner och recept, hur de kan läsas och följas samt vanliga begrepp för matlagning (Lgr 22, avsnitt 5, Hem- och konsumentkunskap).

I betygskriterierna för betyget A i slutet av årskurs 6 framgår bland annat att "Eleven tillagar enkla måltider och hanterar andra praktiska uppgifter som förekommer i ett hem genom att använda väl fungerande tillvägagångssätt" (Lgr 22, avsnitt 5, Hem- och konsumentkunskap, betygskriterier).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen har i samband med uppföljningen av tidigare beslut identifierat nya brister som avser undervisningens innehåll i ämnet hem- och konsumentkunskap. Skolinspektionen bedömer att undervisningen i ämnet inte fullt ut utformas utifrån läroplanen, ämnets syfte och det centrala innehållet eftersom praktiska moment endast har genomförts i undervisningen vid ett fåtal tillfällen.

Hem- och konsumentkunskap är ett ämne där praktiska inslag såsom matlagning och bakning är centrala (jämför Skolverkets kommentarmaterial till kursplanen i hem- och konsumentkunskap (2022), s. 5 och 10–11). Skolinspektionens utredning visar att undervisningen i hem- och konsumentkunskap under läsåret 2025/26 i huvudsak har varit teoretisk. Fram till den 21 april 2026 har undervisningen i hem- och konsumentkunskap för eleverna i årskurs 3 och årskurs 6 enbart varit teoretisk. Undervisningen har genomförts i ett klassrum utan tillgång till utrustning för matlagning och bakning. Från slutet av april 2026 sker undervisningen i praktiska moment i årskurs 6 i skolmatsalens restaurangkök. Även om eleverna i årskurs 6 innan vårterminens slut kommer att ha fått några tillfällen att genomföra praktiska moment, bedömer Skolinspektionen att undervisningen inte motsvarar författningarnas krav. Att undervisningen utformas så att eleverna endast vid enstaka tillfällen, och i slutet av läsåret och mellanstadiet, både ska inhämta och utveckla praktiska kunskaper i relation till ämnets syfte och centrala innehåll innebär att eleverna inte ges möjlighet att succesivt utveckla sina kunskaper och nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. För eleverna i årskurs 6 finns också en uppenbar risk att läraren vid betygssättningen inte kommer att ha haft bedömningssituationer som ger ett tillräckligt brett och varierat underlag för en värdering av elevens kunskaper i förhållande till betygskriterierna.

Detta eftersom undervisningen inte har utformats så att eleverna ges återkommande tillfällen att visa sina kunskaper utifrån betygsriterierna vad gäller praktiska inslag.

Som framkommit under avsnittet om garanterad undervisningstid har dessutom eleverna i årskurs 6 inte fått den minsta garanterade undervisningstiden i ämnet när de lämnar mellanstadiet. Den uteblivna undervisningstiden bidrar till att det har saknats förutsättningar för att behandla allt centralt innehåll i ämnet.

Betygsättning och dokumentation av betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade i beslut den 27 november 2025 huvudmannen att se till att beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att den eller de lärare som har beslutat om ett betyg ska datera uppgiften om betyg i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Vidare skulle huvudmannen se till att beslut om betyg, när undervisningen bedrivs av en eller flera lärare som inte är legitimerade, fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Skolinspektionens utredning visade bland annat att inga betyg i betygskatalogen var signerade och att lärare utan legitimation inte hade haft en medbedömmande legitimerad lärare.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn under höstterminen 2025 har försäkrat att beslut om betyg fattats av legitimerad lärare och att betygskatalogen innehåller den betygssättande lärarens signatur. Huvudmannen har även inkommit med betygskatalog för höstterminen 2025. Den innehåller terminsbetyg för respektive elev och ämne. För varje ämne finns en lärares signatur, vilket för samtliga ämnen är klassläraren i årskurs 6.

Av skolans scheman samt utsagor från elever, lärare och rektorn framgår att det var två lärare som saknar legitimation som under höstterminen 2025 undervisade årskurs 6 i ämnena bild, musik, idrott och hälsa, modernt språk tyska samt slöjd. En legitimerad lärare undervisade i modernt språk spanska och modersmål finska och den legitimerade klassläraren i årskurs 6 undervisade i övriga ämnen.

Lärare och rektorn uppger att det inför betygssättningen höstterminen 2025 var ett möte där de två lärarna utan legitimation som undervisat i årskurs 6, den legitimerade klassläraren i årskurs 6 samt rektorn deltog. De två lärarna som saknar legitimation uppger att de på mötet presenterade sina förslag till betyg för varje elev i de ämnen lärarna hade undervisat. Därefter skedde ett samråd med den legitimerade klassläraren och rektorn om vilket betyg varje elev skulle få. Rektorn förde anteckningar under

mötet men beslutade inte om något betyg. Den legitimerade klassläraren i årskurs 6 signerade i betygskatalogen, uppger rektorn. På frågan om varför de undervisande lärarna inte har signerat i betygskatalogen svarar rektorn att de tänkte att det är den ansvariga klassläraren som ska signera och att det bara finns plats för en signatur längst ner på sidan.

Den legitimerade läraren i modernt språk spanska och modersmål finska uppger att det var hen som satte betygen, men läraren har inte signerat betygen i betygskatalogen. Läraren kan inte svara på varför det i stället är klassläraren i årskurs 6 som har signerat de betyg läraren har satt i modernt språk spanska och modersmål finska. Läraren har inte diskuterat betygen med klassläraren i årskurs 6.

Rektorn uppger att det vid betygssättningen vårterminen 2026 är bra om det av betygskatalogen framgår vilken lärare som satt betyg och undervisat.

Rättslig reglering

Det är rektorn som ansvarar för att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

I 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser till 3 kap. 16 § skollagen om vem som ska besluta om betyg.

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (2011:123) ska en skolenhet ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygskatalogen ska föras löpande.

Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur (7 §). En betygskatalog ska innehålla 1. Skolverkets skolenhetskod, 2. skolform, 3. namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, 4. namn på eleven och elevens personnummer eller motsvarande, 5. namn och titel på den

eller de som har beslutat om betyg, 6. namn på klass eller motsvarande (8 §).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer inledningsvis att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande vad gäller att beslut om betyg, när undervisningen bedrivs av en eller flera lärare som inte är legitimerade, ska fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad.⁷ Av utredningen framgår att den legitimerade klassläraren har varit medbedömare i samband med betygssättningen till de två lärarna utan legitimation som har undervisat i årskurs 6 höstterminen 2025.

Skolinspektionen bedömer dock att huvudmannen inte har följt Skolinspektionens föreläggande vad gäller att se till att beslut om betyg dokumenteras i en betygs katalog i enlighet med författningarnas krav.⁸ De lärare som beslutat om betyg har i flera fall inte signerat uppgiften om betyg i betygs katalogen. Det är i stället den legitimerade klassläraren i årskurs 6 som själv har signerat samtliga betyg i betygs katalogen. Ingen annan lärare har signerat betyg i betygs katalogen, trots att det är flera lärare som har undervisat och beslutat om betyg i årskurs 6 höstterminen 2025. I några fall har en annan legitimerad lärare undervisat eleverna, då ska enbart den legitimerade undervisande läraren signera i betygs katalogen. I andra fall, då en icke legitimerad lärare undervisat eleverna och den legitimerade klassläraren har agerat medbedömare, ska båda dessa lärare signera uppgiften om betyg i betygs katalogen.

Undervisningen i ämnet slöjd på lågstadiet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade i beslut den 27 november 2025 huvudmannen att se till att undervisningen i ämnet slöjd omfattar det centrala innehållet som framgår av läroplanen för grundskolans årskurs 1–3. I detta ingår att säkerställa att eleverna när de behandlar slöjdens material, verktyg och hantverkstekniker, vid sidan av textil också får arbeta med trä och metall. Skolinspektionens utredning visade att slöjdundervisningen på lågstadiet endast innehöll textilslöjd. Huvudmannen förelades också att se till att skolenheten har tillgång till de lokaler och de lärverktyg i form av utrustning och material som behövs för undervisning i trä- och metallslöjd.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har gjort en plan för undervisningen i slöjd i lågstadiet. Planen är bifogad redovisningen och

⁷ Detta avser p. 9 under rubriken Betygsättning och dokumentation av betyg, sidan 4, i Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite den 27 november 2025.

⁸ Detta avser p. 8 under rubriken Betygsättning och dokumentation av betyg, sidan 4, i Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite den 27 november 2025.

enligt planen ska eleverna ges 14 lektionspass á 75 minuter per läsår i slöjd. Sju av passen ska vara avsatta för textilslöjd och sju av passen för träslöjd. Av de sju passen i textilslöjd respektive träslöjd ska tre pass ge teoretisk kunskap och fyra pass ge praktisk kunskap. Träslöjd ska genomföras under vårterminen och de praktiska lektionspassen ska vara de fyra veckorna i maj. På dessa lektioner ska eleverna i årskurs 1 göra en mönsterbräda med spikar, eleverna i årskurs 2 en båt och eleverna i årskurs 3 en fågelholk.

Den 20 april 2026 uppger elever i årskurs 3 och lärare på lågstadiet att de veckan innan började med träslöjd genom att ha teorilektioner i klassrummet. Eleverna i årskurs 3 och läraren som undervisar i årskurserna 2 och 3 berättar att den första lektionen i träslöjd handlade om verktyg. Läraren hade med sig olika verktyg till klassrummet, visade verktygen och gick igenom hur man använder dem. Läraren visade även bilder på andra verktyg. Läraren berättar att de nästa lektion teoretiskt ska gå igenom olika träslag och olika metaller och vad man kan göra med dem. Under det tredje passet kommer eleverna få göra en skiss och skriva en materiallista för den uppgift de ska göra på de praktiska lektionerna.

Lärare på lågstadiet och rektorn uppger att de i stället för att under fyra veckor ha fyra praktiska lektioner i träslöjd kommer att ha en heldag med träslöjd den 28 maj 2026 följt av ett lektionspass dagen efter. Heldagen i träslöjd ska vara utomhus. Läraren i årskurs 2–3 uppger att utedagen i slöjd ännu inte är helt planerad men att tanken är att eleverna arbetar på stationer, en station för att mäta, en för att såga osv. På stationerna ska det finnas det material som eleverna behöver och eleverna ska arbeta på de bord som finns utomhus, uppger läraren. Läraren i årskurs 1 uppger att det kommer köpas in verktyg och material till utedagen i slöjd så det räcker till alla elever. Rektorn uppger att lärarna tillsammans med rektorn gjort en lista på de verktyg som ska köpas in inför utedagen.

Rektorn uppger att planen för kommande läsår är att träslöjd ska ske i början av höstterminen, därefter textilslöjd och sedan under sena våren trä- och metallslöjd igen. Det går att utföra en del moment i träslöjd i klassrummet men projekt som exempelvis sågning med mera är tänkta att utföras utomhus. För större projekt som eleverna gör finns det möjlighet att bussa eleverna till kommunala lokaler, uppger rektorn.

Styrelsens ordförande uppger att hen inte har läst skolans planering för textil- och träslöjd på lågstadiet, att hen inte känner till hur slöjden på lågstadiet genomförs och inte vet något om inköp av verktyg. Styrelsen har inte diskuterat hur skolan i framtiden ska kunna genomföra undervisning i träslöjd i en lokal anpassad för ändamålet.

Angående arbete med materialet metall inom slöjddämnet på lågstadiet uppger lärare att det kommer läggas in under nästa läsår. Lärarna har diskuterat kring att eleverna skulle kunna göra luffarslöjd inför jul. Lärare

uppges att metallinslag kan förekomma på träslöjden ifall eleverna exempelvis vill ha ett metallrör till mast på sin båt eller liknande. Rektorn uppges att det inte finns så mycket utrustning för metallslöjd utan det är därför de kan behöva hyra kommunala lokaler. Allt kommer inte kunna göras i skolans lokaler. Träslöjd och textilslöjd går att göra, säger rektorn.

I yttrande från huvudmannen den 2 juni 2026 framgår att skolan köpt in olika verktyg för arbete i träslöjd.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska undervisningen i grundskolan omfatta ämnet slöjd och för detta ämne ska en kursplan gälla (10 kap. 4 och 8 §§ skollagen).

I läroplanen för grundskolan ingår kursplanen för ämnet slöjd och av denna framgår att det centrala innehållet som ska behandlas i årskurs 1–3 inkluderar bland annat: Slöjdens material, verktyg och hantverkstekniker i relation till metall, textil och trä; metall-, textil- och trämaterialens egenskaper och användningsområden; verktyg och redskap, hur de benämns och hur de används på ett säkert och ändamålsenligt sätt; undersökande av olika materials egenskaper; några slöjdmaterials ursprung och miljöpåverkan, till exempel ståltråd, ull och furu (9 kap. 1 § skolförordningen och Lgr 22, avsnitt 5. Kursplan Slöjd).

För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (2 kap. 35 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har följt föreläggandet om att eleverna i ämnet slöjd i lågstadiet ska få arbeta med såväl materialen textil och trä som metall. Huvudmannen har inte heller säkerställt att det finns lokaler och material så att eleverna kan arbeta med slöjdens olika material.⁹ Detta eftersom eleverna på lågstadiet ännu inte har fått arbeta med materialet metall.

Den plan som skolan har gjort för slöjdundervisningen i lågstadiet omfattar inte metallslöjd. Under höstterminen 2025 hade eleverna textilslöjd och under vårterminen 2026 har eleverna träslöjd. Lärare uppges att det är först under nästa läsår som eleverna kan komma att få arbeta med materialet metall. Även om lärare uppges att metallinslag skulle kunna förekomma på träslöjden, om eleverna exempelvis vill ha ett metallrör till mast på sin träbåt, bedömer Skolinspektionen att undervisningen i ämnet inte utgår från och omfattar det centrala innehållet. Det centrala innehållet är det obligatoriska ämnesinnehållet som alla elever har rätt att möta i undervisningen. Läraren behöver därför planera undervisningen så att alla

⁹ Detta avser p. 1 och p. 2 under rubriken Undervisningen i ämnet slöjd, sidan 4–5, i Skolinspektionens beslut om föreläggande den 27 november 2025.

elever vid sidan av textil och trä även får arbeta med metall.

Skolinspektionen konstaterar också att det saknas utrustning och material för att eleverna på lågstadiet ska kunna arbeta med materialet metall.

När det gäller undervisningen i träslöjd konstaterar Skolinspektionen att eleverna i lågstadiet under vårterminen 2026 kommer att behandla centralt innehåll kopplat till materialet trä. Det framgår dock att de praktiska inslagen i undervisningen i huvudsak ska genomföras utomhus under en heldag i slutet av maj 2026, detta eftersom skolan saknar en lämplig lokal. Även om det centrala innehållet kan genomföras utomhus vill Skolinspektionen framhålla risken med att undervisningen koncentreras till en dag. Om exempelvis en elev är frånvarande den aktuella dagen kommer eleven att gå miste om en stor del av undervisningens praktiska moment.

Huvudmannen har en skyldighet att se till att lärarna har tillgång till de lokaler och den utrustning som krävs för att bedriva undervisning i respektive ämne utifrån ämnets syfte och centrala innehåll. Huvudmannen behöver därför ha kännedom om hur undervisningen i slöjd på lågstadiet genomförs och vilka förutsättningar som krävs i form av lokaler, material och utrustning.

Studiehandledning på modersmål

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade i beslut den 27 november 2025 huvudmannen att säkerställa att de elever som bedöms vara i behov av studiehandledning på modersmålet i arabiska ges sådant stöd.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan sedan oktober 2025 har erbjudit elever studiehandledning i både arabiska och finska. Eleverna får studiehandledning vid flera tillfällen varje vecka där studiehandledaren närvarar fysiskt på plats. Rektorn uppger i intervju att studiehandledare i arabiska respektive finska anställdes under hösten 2025 och arbetar i genomsnitt tre dagar i veckan på skolan. I arabiska får fem elever studiehandledning och i finska tre elever.

I intervju med lärare och specialpedagogen framgår att det finns en elev som har behov av studiehandledning på modersmålet somaliska men att det inte har gått att hitta studiehandledare på somaliska. Specialpedagogen uppger att eleven har ett åtgärdsprogram där det bland annat framgår att eleven har behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet somaliska. Enligt specialpedagogen får eleven stöd enligt de övriga åtgärder som anges i åtgärdsprogrammet men inte studiehandledning. Skolinspektionen har tagit del av elevens åtgärdsprogram.

Rektorn uppger att skolan under hösten 2025 hade en studiehandledare på somaliska men att denne valde att sluta efter kort tid. Därefter har skolan inte lyckats få tag i en studiehandledare. Rektorn uppger att hen har varit i kontakt med företag som skulle kunna erbjuda studiehandledning genom fjärrundervisning men att det inte är lämpligt för alla elever. Förutom eleven som ovan nämnts av lärare och specialpedagogen finns det enligt rektorn ytterligare två elever som kan vara i behov av studiehandledning på modersmålet somaliska.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan (5 kap. 4 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer inledningsvis att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande vad gäller att tillgodose elevers behov av studiehandledning på modersmålet arabiska.¹⁰ Det är dock en brist att elever som har behov av studiehandledning på modersmålet somaliska inte ges det. Utredningen visar att en elev har behov av studiehandledning på somaliska, vilket är inskrivet som särskilt stöd i elevens åtgärdsprogram, men att eleven inte ges studiehandledning. Därutöver är det ytterligare två elever som kan ha behov av studiehandledning på modersmålet somaliska utan att få det.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Haparanda Montessoriföreningens verksamhet vid Montessoriskolan Droppen uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utvärdering av åtgärdsprogram, undervisningstid och undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap, dokumentation av betyg, undervisningen i ämnet slöjd på lågstadiet och studiehandledning på modersmål. Det finns därför skäl att

¹⁰ Detta avser p. 4 under rubriken Studiehandledning på modersmål, sidan 5, i Skolinspektionens beslut om föreläggande den 27 november 2025.

förelägga Haparanda Montessoriförening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Samtidigt som vissa brister kvarstår kan konstateras att huvudmannen i flera delar har följt Skolinspektionens föreläggande i beslutet den 27 november 2025 och avhjälpt ett antal av där påtalade brister. Med beaktande av detta, och mot bakgrund av vad som i övrigt framkommit i ärendet, bedömer Skolinspektionen att det är tillräckligt med ett föreläggande för att förmå huvudmannen att avhjälpa kvarvarande brister.

Områden utan konstaterade brister

Gå om en årskurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade i beslut den 27 november 2025 huvudmannen att säkerställa att rektorns beslut om att en elev ska gå om en årskurs endast fattas i de fall förutsättningarna för detta är uppfyllda, det vill säga när det är utrett att det med hänsyn till elevens utveckling och personliga förhållanden i övrigt är lämpligast för eleven, samt att sådana beslut dokumenteras och innehåller en motivering. Vidare förelades huvudmannen att se till att rektor fattar ett formellt beslut i de fall en elev ska gå om en årskurs.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har upprättat nya och tydliga riktlinjer när det aktualiseras att en elev ska gå om en årskurs. Om det uppstår en fråga huruvida en elev ska gå om en årskurs så är det i första hand rektor som utreder elevens behov och aktuella situation. Utredningen görs i samråd med elevhälsa, lärare och vårdnadshavare. Rektor tar sedan ett beslut som baserar sig på elevens kunskapsutveckling och personliga utveckling. Ett medgivande från vårdnadshavare hämtas om det inte finns synnerliga skäl för eleven att gå om. Om det fattas beslut om att en elev ska gå om en årskurs ska det upprättas en individuell plan för hur elevens stöd ska se ut det kommande året.

Av intervjuer med specialpedagogen, rektor och representanter för huvudmannen framkommer att det inte har varit aktuellt för någon elev att gå om en årskurs efter Skolinspektionens beslut i november 2025.

Rättslig reglering

Rektor beslutar om sin enhets inre organisation (2 kap. 10 § skollagen).

Rektor får besluta att en elev i grundskolan ska gå om en årskurs, om elevens vårdnadshavare medger det och det med hänsyn till elevens utveckling och personliga förhållanden i övrigt är lämpligast för eleven. Om

det finns synnerliga skäl får rektorn även utan medgivande från elevens vårdnadshavare besluta att eleven ska gå om en årskurs. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut (7 kap. 11 c § skollagen).

Rektorns beslut i fråga om att gå om en årskurs enligt 7 kap. 11 c § skollagen får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd (28 kap. 16 § skollagen).

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen hos offentliga och enskilda huvudmän, är vissa bestämmelser enligt förvaltningslagen tillämpliga (29 kap. 10 § skollagen). Detta gäller bland annat utredningsansvaret, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut samt underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till (23, 27, 31–33 §§ förvaltningslagen).

I förskoleklassen får rektorn på begäran av en elevs vårdnadshavare besluta att eleven får gå i förskoleklassen ytterligare ett läsår, om det finns särskilda skäl för det (4 kap. 6 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen kan utifrån huvudmannens redovisning och uppgifter i intervjuer konstatera att skolan har nya rutiner ifall det aktualiseras att en elev ska gå om en årskurs, men att det inte har varit aktuellt under tidsperioden efter Skolinspektionens beslut. Mot denna bakgrund har de situationer som Skolinspektionens föreläggande i denna del avser inte aktualiserats under redovisningsperioden.¹¹

Undervisning av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade i beslut den 27 november 2025 huvudmannen att se till att det är lärare som ansvarar för och bedriver undervisningen samt att undervisningen i samtliga ämnen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare om inte någon av skollagens undantagsregler är tillämpliga.

Av huvudmannens redovisning framgår att samtliga undervisande lärare nu är anställda som lärare. Till årskurser/ämnen där skolan saknar legitimerade lärare har det utlysts tjänster. Skolan tillämpar skollagens undantagsregler för klassläraren i årskurs 4–5 och två lärare som undervisar i enstaka praktisk-estetiska ämnen samt språkval. Dessa lärare är visstidsanställda. Huvudmannen har bifogat anställningsavtal och en

¹¹ Detta avser p. 2 och 3 under rubriken Gå om en årskurs, sidan 2–3, i Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite den 27 november 2025.

översikt över de annonser som använts för att söka behöriga och legitimerade lärare.

Rektorn uppger att skolan från och med höstterminen 2026 kommer organisera klasserna på ett nytt sätt med två årskurser i varje klass. Det innebär att det blir tre klasser i årskurs 1 till 6 som alla kommer ha legitimerade klasslärare. Den obehöriga läraren som nu undervisar i årskurs 4–5 kommer då att återgå till att vara kurator och resursperson.

Rättslig reglering

Lärare ansvarar för den undervisning som han eller hon bedriver och endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 och 15 §§ skollagen).

Om det inte finns någon lärare att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder om inte undervisningen avser modersmål (2 kap. 18 § skollagen).

Om en person som avses i 18 § ska användas för att bedriva undervisning under längre tid än sex månader, ska huvudmannen först fatta beslut om detta (2 kap. 19 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande beträffande undervisning av legitimerade och behöriga lärare.¹² Av utredningen framgår att all undervisande personal numera är anställda som lärare. I ämnen där skolan saknar behöriga och legitimerade lärare har huvudmannen annonserat efter lärare. De obehöriga lärare som undervisar på skolan är visstidsanställda.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade i beslut den 27 november 2025 huvudmannen att se till att alla elever i årskurs 4–6 erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid om minst två timmar per vecka.

¹² Detta avser p. 4 och 5 under rubriken Undervisning av legitimerade och behöriga lärare, sidan 3, i Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite den 27 november 2025.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har upprättat nya scheman där extra studietid om totalt två timmar per vecka erbjuds till elever i årskurs 4–6. Huvudmannen har bifogat scheman där det framgår när den extra studietiden har förlagts. De två timmarna med extra studietid har förlagts direkt efter sista lektionen tre dagar per vecka i klass 4–5 och två dagar per vecka i klass 6.

I intervjuer med lärare framgår vilka lärare som bemannar den extra studietiden. Lärare uppger att alla elever har möjlighet att delta och att det är en relativt hög andel elever som väljer att delta på den extra studietiden.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör (10 kap. 5 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande beträffande extra studietid.¹³ Av utredningen framgår att elever i årskurs 4–6 erbjuds extra studietid två timmar per vecka.

Lämna uppgift om frånvaro till elevens hemkommun

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade i beslut den 27 november 2025 huvudmannen att se till att snarast lämna uppgift till en elevs hemkommun när en utredning om elevens frånvaro har inletts.

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen under redovisningsperioden har lämnat uppgift till hemkommunen (Haparanda Stad) om att frånvaroutredning har inletts för tre elever.

I intervju med representant för huvudmannen framgår att rektorn har fått i uppdrag att göra anmälan till hemkommunen när en frånvaroutredning inleds. Rektorn informerar även huvudmannen på styrelsemöten.

Skolinspektionen har från Haparanda Stad begärt att få del av uppgifter om vilka anmälningar som inkommit från Montessoriskolan Droppen till Haparanda Stad under perioden den 1 november 2025 till den 1 april 2026 avseende elever där skolan inlett en frånvaroutredning. Enligt Haparanda

¹³ Detta avser p. 3 under rubriken Extra studietid, sidan 5, i Skolinspektionens beslut om föreläggande den 27 november 2025.

Stad har anmälningar inkommit avseende samma tre elever som huvudmannen uppgett.

Rättslig reglering

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § skollagen).

Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens förskoleklass och grundskola fullgör sin skolgång. När en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en skolenhet med en annan huvudman än hemkommunen eller det hos en sådan huvudman har inletts en utredning om elevens frånvaro enligt 19 a §, ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommunen (7 kap. 22 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande beträffande skyldigheten att lämna uppgift om frånvaro till elevens hemkommun.¹⁴ Av utredningen framgår att en frånvaroutredning har inletts för tre elever på skolan under redovisningsperioden och att uppgift om detta har lämnats till elevernas hemkommun.

Anmäla uppgifter om kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade i beslut den 27 november 2025 huvudmannen att se till att rektorn anmäler alla uppgifter om kränkande behandling till huvudmannen.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har anmält uppgifter om kränkande behandling till huvudmannen i samband med styrelsemöten. Anmälningarna har sammanställts i ett dokument, vilket har bifogats redovisningen. Under perioden den 4 november 2025 till den 24 mars 2026 har sammanlagt 26 anmälningar om kränkande behandling inkommit till huvudmannen.

I intervju med representanter för huvudmannen framgår att rektorn informerar om kränkande behandling på varje styrelsemöte. Rektorn har

¹⁴ Detta avser p. 5 under rubriken Lämna uppgift om frånvaro till elevens hemkommun, sidan 5, i Skolinspektionens beslut om föreläggande den 27 november 2025.

även mellan styrelsemötena muntligen kontaktat styrelsens ordförande i samband med händelser av kränkande behandling.

Rättslig reglering

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande beträffande rektorns skyldighet att anmäla uppgifter om kränkande behandling till huvudmannen.¹⁵

X Joakim Blomberg

Beslutsfattare
Signerat av: Joakim Blomberg

X Terje Holand

Föredragande
Signerat av: Terje Holand

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Anders Holmgren och Caroline Rönnegård medverkat.

¹⁵ Detta avser p. 6 under rubriken Anmäla uppgifter om kränkande behandling, sidan 5, i Skolinspektionens beslut om föreläggande den 27 november 2025.